

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuja dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Žalostna trgatav.

Z Dolenjskega 18. oktobra.

V vinskih krajih je trgatav po volji najprijetnejše delo, na katere se je vinogradnik dan za dnevom veselil. Od dobre trgatve je vse pričakoval, na dobro trgatav je vse zidal. Z moštom in vinom je hotel vse poravnati: davke, obresti, dolgove. S tem pridelkom je tolažil svojo družino, ki ga je za obleko nadlegovala, z upanjem na dober vinski pridelek tolažil je svoje upnike, tolažil sam sebe. In res! Za dobro vino dobil je naš vinogradnik včasih lepe novce. Ako so mu vinogradi obrotili, opomogel si je res, ako je imelo vino kaj cene. Vsaj je na malem prostorčku vzrastlo vse polno zlahne kapljice. Take dobre vinske letine so bile na pr. leta 1885 in 1886. Takrat pridelalo se je kaj dobro blago, ki je imelo za naše kraje dokaj visoko ceno, vedro po 8, 9, 10 in več goldinarjev. V takih časih bi se bil mogel naš kmet kaj opomoci. Toda s skupljenim denarjem zamašil je stare luknje. Poleg tega si je pa v boljših časih naš vinograd kaj privoščil. Po hramih je srkal sladko vince, pa tudi prigriznil zraven košček mesa, košček svinjine ali kuretine. Ob velikih praznikih si je kupil morebiti še govedine ali teletine po vrhu. V obče je živel včasih tako, kakor bi bil tičal v gosposki suknji, čeravno je bil vedno v slabotne cape odet.

Kljubu razvajanosti v jedi in pijači je vender še nekoliko potrpežljivo prekladal naš Dolenjec svoja bremena z rame na ramo, še je plačeval davke, obresti, zavarovanje, dasiravno si je morebiti od leta do leta bolj „zamazoval“ zemljišne knjige in iskal posojil, kjer se je dalo kaj dobiti. Kadar ni dala več kranjska hranilnica, dala je morebiti še Kočevska, Brežiška ali Celjska. Ali že lani je trgatav hudo potrla naše vinogradnike — vino je bilo le bolj slabotno. Nekateri vinogradniki ga že lani in predlanskim dali neso nič, nekateri malo. In kar se ga je pridelalo — v obče ga po neokuženih vinogradih ni bilo tako malo — bilo je vsled strupene rose preveč vodeno. Uplivi strupene

rosi videli so se lani že konec avgusta, letos pa še mesec poprej. Vspomladi je trta še letos lepo kazala, lepo je ocvetela grozdov veliko nastavila, toda vsled navedene bolezní začelo se je listje že v juliju sušiti. V trgatvi stalo je trsje že golo in žalostno po vinogradih; na njem je turobno viselo drobno grozdjčie, ki večinoma še ni dobro dozorelo. — Kadar je slaba vinska letina, imajo naši vinogradniki križ s svojim moštom. Kdor ga koj proda, je še najbolje storil, če ga tudi ni drago oddal. Kdor čaka, temu ga zmanjkuje od dne do dne. Hodi ga srkat k bhamu ali ga prinaša domov svoji družini. Vino ima spravljeno le v 1 ali 2—3 velikih posodah. Kar ga odtoči ali odpije, tega ne dolije več, marveč pusti v svoji nevednosti po več tednov nenapolnjen sed. Če ga na spomlad ne proda, pusti ga zopet le na drožeh stati, ne da bi ga pretočil. Žalostni nasledki se mu kmalu pokažejo, ko mu vino „zavre“, ko se mu tako spridi, da ni skoro za rabo več. Še celo pri drugačnem in pravilnejšem ravnanji se to pripeti, ker nimajo naši vinogradniki zidanih globokih kletij. O takih žalostnih prigradkih se pri nas pripoveduje v boljših letinah; kaj pa še le o tako silno slabi letini, kakoršna je letos. Naš kmet nema skoro družega nego vinograde. V časih je bilo še kaj sadja; letos ni ne hrušek, ne jabolk, ne sliv. Krompir je segnil in koruzi so po nekod črvi škodovali. Od česa se naj živi naš kmet?! Kje naj jemlje novce za tisočere potrebščine?! Živina ima res lepo ceno. Toda naš kmet je nema. Najboljši kmetje imajo le po 3 krave in par juncev. Teh ne sme prodati, drugače se popolnem zatara. Koliko kmetov je, ki se štejejo za polgruntarje, pa še para volov nemajo, marveč le po 2 kravici. Kaj bomo rekli o kmetičih, ki se štejejo za četrtgruntarje? Ti imajo morebiti le po jedno kravo. In še so taki, ki so čisto brez živine. Koliko jih je naposled ljudij, ki se niti v vrsto kmetov ne prištevajo, ki imajo morebiti le nekoliko m² zemlje, nekaj več pač kakor košček zemljišča, kamor so svojo kočico postavili?! Beda je pač nastopila za Dolenjca, in ta bode rastla od dne do dne naprej. Kmet bode brez denarja in delavci

ravno tako. Koliko so si ljudje v nas že pred zimo in v prvi spomladi za delo v vinogradih zaslužili! Kdo bode zdaj še dal vinograd obdelovati, in s čim? Pa tudi čemu? Lani se je strupena rosa pokazala avgusta, letos že julija meseca, prihodnje leto se utegne pokazati že junija: letos smo še trkali, drugo leto že zavoljo strupene rose ne bomo morebiti več, če nam tudi trtna uš še prizanese. In pomagati si pač ne moremo sami. Škropili bi vinograde, ali kje dobiti denarja, da bi škropilnice in vitrijol kupovali! Našemu ljudstvu je obupovati, ono je opešalo in se brez tuje pomoči, brez deželne in državne pomoči ne more svoje bede otresti. Država in dežela, denarni zavodi, prijatelji in podporniki ljudstva, priskočite nam na pomoč. Severne dežele: Galicija, Šlezko, Bukovina so dobile od države pomoči. Še v večji meri smo je Kranjci, osobito Dolenjci potrebni!

L.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja, dne 18. oktobra 1889. l.)

(Dalje in konec.)

Povodom praznovanja 40letne vlade Njega Velečastva cesarja Frana Josipa I. ustanovila je gospa Josipina Hočevar za udove, sirote, šolarje Radovljiške mestne srenje in občino Radovljiško-ustanovo z zakladno glavnico 28.000 gld., dalje ustanovo za uzdrževanje učiteljske hiše v Radovljici z 2000 gld.

Uvažajoč uzvišeni povod, vsled katerega sta ti dve ustanovi nastali, sklenil je deželni odbor, ti ustanovi brezplačno upravljati, o čemer se je c. kr. deželna vlada obvestila.

Sklep ta se odobri in s tem so vsi proračuni ustanovnih zakladov rešeni.

Konečno poročila poslanec Klun: Po zakonu členu XXXII iz leta 1888. je bil kraljevi ogerski finančni minister pooblaščen, napovedati, da se bodo neizžrebane obligacije ogerske zemljiške odveze Sedmograškim in Temeškim zemljiško-odveznim dolgom vred izplačevale, v kolikor bi posestniki obligacij teh ne zamenjali za nove zemljiške odvezne obligacije,

LISTEK

Bog ga živi!

Kraj, kjer je človek srečne dni delavne mladosti preživel, vleče vedno ko magnet na-se; ali tedaj, ko se kateri vrstnikov popne na višje stalo v društvenem, ali državnem življenji, hodi vse življenje mladostnih dnij in ljubi kraj, v katerem se je po večjem to življenje odpletavalo, v spomin. — 18. do 19. let leži za mano, ko smo se poslovili abiturijenti Celjske gimnazije, ko smo si voščili drug drugemu srečno pot skozi novo življenje, vzhajajoče za abiturijente. — Kedar mi je bila prilika, zdrknil sem kaj rad v lepo Celje, ali njegovo še lepšo okolico; ali danes bi bil kaj rad tam in v sredi onih, ki smo bili abiturijenti pred 19 leti. Trideset nas je bilo, ali vem, da še jednega ne bi bilo mej nami, ki bi srečno vesel ne dvignil čaše, napivši kolegi Napotniku, ki je tako mlad zasel tako važno mesto, kakor je škofovsko v Avstriji in ono Lavantinskega škofa. Bog ga živi! vskliknil sem srčno vesel daleč od Savinje oddaljen danes, ko mi je telegram v „Slovenskem Narodu“ gotovost dal, da je dr. Napotnik imenovan Lavantinskim škofom.

Srečno je bilo to imenovanje. Bil je Napotnik kot mladenič vedno miren, ljub človek, ki lahko o sebi reče, da ni nikoli koga premišljeno žalil. Priden je bil ko mravlja tedaj, ko je v Gosposki ulici v Celji v mali sobici z okni na dvorišče pri borni revici stanoval, priden v semenišču Maksimiljanum-Victoriumu in priden, ko je stanoval pri gorkem prijatelji učeče se slovenske mladine, ranjkem opatu Celjskem, g. Vodušku z onim Stifterjem, za kojega bo večno žal, da ga je slovenska domovina zgubila.

Omenjeni opat imel je zmiraj dva uboga nadarjena gimnazijca pri sebi na hrani in stanovanji. Ta dva bila sta njegova desna roka v gospodarstvu, s tema dvema se je pa tudi najraje pomenkoval o vsem, kar se je po svetu godilo. Zdajšnji Lavantinski škof je bil kake 4 leta pri njem s Stifterjem, ki je zdaj gimnazijski profesor v Kalugi na Ruskem. Stifter je človek velike nadarjenosti. Ni bilo tvarine v naukih, da bi jej on ne bil popolnoma kos. Utaknil si ga v matematiko ali filologijo, ali kamor si bodi, probavil je vse z lahkostjo. Zraven tega je imel Stifter velikansk spomin. V opatiji v Celji pod vodstvom ljudomilega opata Voduška učila sta se imenovana dva. Jeden od teh zasel je škofovsko mesto v mladih letih — 39 let; za družega je velika škoda, da je v Rusiji.

Veliko je ta v Rusiji uplival na sedajnjega škofa, veliko isti Stifter na nas vse.

Bilo je tedaj Giskra-Herbstovo ministerstvo na krmilu. Premru je bil naš gimnazijski vodja. Sedanji vodja Celjske gimnazije, g. Končnik, ki je bil tedaj še suplent, dr. Lindner, ki je vlni v Pragi kot univerzitetni profesor umrl, in ljubi prijatelj naš, g. prof. Krušič bili so jedini očitni prijatelji mej učiteljstvom slovenskemu domoljubju v nas. Gosp. Premru je že mrtve, ali še danes se hvaležno spominjam starčka, ki je bil vladi poslužen, ali nikdar ne krutnež, ki bi domovinsko ljubezen v nas surovo zatiral. Bil je Dolenjec in mislim, da v srci ni bil sovražen ustajenji slovenskega življa. Saj ni bil nikdar prehud, če je mej nami surko zagledal, in ko smo mu zapeli Razlagovo „Bodi zdrava domovina“ v prekrasnem lipavčevem napevu, bil bi nas vse hotel poljubiti. — Imeli smo tedaj glede gojitve domovinske ljubezni dosti prostora. V semenišču nas je čuvala blaga dušica prof. Krušič in zvnaj ljubi ljudje: zdravnik dr. Kočevar, dekan v Laškem trgu Žuža in opat Vodušek, če smo kedaj čez vajeti udarili. In to je bilo pogosto. Bože, kako lepa je bila naudušenost za domovinsko stvar tedaj v nas! Reveži smo bili, da večkrat par krajcarjev ni bilo v žepu, ali vsak kupoval si je slov. knjige, ki so prišle na svitlo,

ki bodo izdane. Nove 4% zemljiško-odvezne obligacije kakor dotični obrestni kuponi so proste vseh obstoječih kolekov, pristojbin in davkov ter jim je popolno oproščenje kolekov, pristojbin in davkov tudi v bodoče zagotovljeno. Nove 4% zemljiško-odvezne obligacije bi se po razglasilu kraljevega ogerskega ministerstva z dne 16. januarja 1889. leta pri zamenjavi zaračunale po kurzu 88 $\frac{1}{2}$ %.

Več od deželnega odbora upravljanih zakladov ima goriomenjene zemljiško-odvezne obligacije, skupaj za 146.200 gold. star. den. ali 153.510 gld. avstr. velj. Ker pa je deželni odbor v smislu člena III z Unionbanko sklenenega dogovora za zaklade od njega upravljane od te banka prevzel obligacije novega deželnega posojila v imenski vrednosti 150 tisoč goldinarjev po kurzu 95 gld. 50 kr., se je razpravljalo vprašanje, bi li ne kazalo, za kapital, ki bi se dobil za zemljiško-odvezne obligacije, kupiti obligacije novega deželnega posojila. Pri vsem tem, da bi dohodki obrestni znašali na leto 508 gld. manj, kakor če bi se vzele obligacije ogerske zemljiške odveze, je deželni odbor vender le sklenil, da se od njega upravljane zemljiško-odvezne obligacije ne zamenjajo za nove 4% obligacije, ter da se naprosi c. kr. deželna vlada, naj bi ona kot ustanovno nadzorniško deželno oblastvo privolila, da se ustanovne glavnice, ki bodo na razpolaganje po vsakokratni odpovedi ogerskih zemljiško-odveznih obligacij, smejo nakupiti obligacije novega deželnega posojila.

Od gori navedene skupne svote 146.200 gld. star. den., pripada 122.100 gld. star. den. 6 ustanovnim zakladom, 20.000 gld. star. den. muzejskemu in 4.100 gold. star. den. deželnemu zakladu. Do zgornjega sklepa je deželni odbor napotila posebno tudi okoliščina, da bodo obligacije kranjskega deželnega posojila izžrebane v 40 letih, one ogerske zemljiške odveze pa še le v 70 letih.

C. kr. deželna vlada je, da se zravna manjši dohodek ustanovnih zakladov, nasvetovani novi naložitvi po odpovedi dosedanjih ogerskih zemljiško-odveznih obligacij razpoložljivih ustanovnih glavnico, pritrdila le tako, da se polovica teh glavnice naloži v obligacijah novega kranjskega zemljiško-odveznega dolga z nakupom po kurzu 95:50%, druga polovica pa v avstrijski papirni renti.

Ker je užitnica Viktor Smoletove zapuščine tudi privolila, da se kupijo obligacije novega deželnega posojila, bode deželni odbor svoj gori omenjen sklep izvršil, oziraje se pri tem na pogoje, ki jih je stavila c. kr. deželna vlada. — Zbor vzame to poročilo na znanje.

Poslanec Šuklje poroča v imenu finančnega odseka o prošnji županstva na Bledu glede podpore za popravo mostu čez Savico in za cesto iz Vodešič v Zagorico in nasvetuje, da se deželnemu odboru naroči v ta namen dati podpore 1000 gld.

Baron Schwegel želi, da bi organi deželnega stavbinskega urada to cesto prej pogledali in da naj se 1000 gld. dá zgolj le za most čez Savico.

Poročevalec Šuklje se za svojo osebo strinja s Schweglovim dostavkom ki se tudi soglasno vsprejme.

in Preširna na pamet znati, bilo je prvo tekmovanje. — Pred vsem omenjeni Stifter, ki je imel nekaj demoničnega v sebi in kipečo strast — Stifter, je bil trden v vsakem sedlu. On je orglaril, bil godec na vseh inštrumentih — bil pevovodja — bil najboljši matematik, filolog, zgodovinar, in temu ni bilo zoperstavljati se. Tako je prišla iz teh let lepa vrsta onih domoljubov, kakor jih nahajamo zdaj delavne na slov. Štajerskem, tako imamo iz te dobe može, ki bi boj za slovensko stvar še le tedaj opustili, ko bi na tla vrženi, sami umirali.

V tej šoli domovinske ljubezni uzrastel je dr. Napotnik. Miren je bil kot mladenič, ali energična narav, koji je bilo vodilo: Wo man sich einmal hineingestellt in's Leben, da muss man durch und geht's durch Noth und Tod. In odkritosrčen človek je, ki prikrivanja ne pozna. — 19 let leži za nami! — Tudi on je bil tedaj jeden tistih, ki je ubogi slovenski domovini najlepši prostor v srci dal in jeden istih, ki je vedel za vsako vrsto tedanje naše literature.

Na velevažno mesto je prišel, velikanski lahko koristi oni domovini, kojoj je ljubkoval v še mlajših letih. Napotnik je bil zmirni mož beseda; — v spomin mi hodijo one lepe ure, ko smo se ogrevali, nauduševali za prelepi naš slovenski dom, in z vsem srcem lahko zakličemo: Bog živi novega Lavantinskega škofa!

S—c.

Dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odseka o podporah občinam za šolske zgradbe in nasvetuje da se dovoli občin:

1. Selce	800 gld.
2. Rateče	300 "
3. Prežganje	100 "
4. Črnomelj	200 "
5. Metlika	200 "
6. Štrekljevec	100 "
7. Radeče	300 "
8. Št. Vid pri Cerknici	150 "
9. Mozelj	150 "
10. Lienfeld	300 "
11. Šmihel pri Novem mestu	300 "
12. Sv. Trojica	300 "
13. Homec	300 "
14. Radomlje	100 "
15. Motnik	100 "
16. Trboje	100 "
17. Trebnje	200 "
18. Čepelje	500 "
Skupaj	4500 "

Prošnja občine Cerknice za podporo se ne usliši, ker je občina za zgradbo šole dobila že 800 gld.

Poslanec Kavčič naglašja revčino prebivalcev Cerknjskih, ki imajo dohodka, od Cerknjskega jezera le tedaj kaj, če je suho leto, kar pa letos ni bilo. Doklade občinske so nad 50%, zato predlaga, naj se občini Cerknjski dovoli 100 gld.

Dr. Vošnjak pravi, da je že v finančnem odseku podpiral to prošnjo in za svojo osebo prosi zbor, naj vsprejme gospoda Kavčiča nasvet, ki se pa pri glasovanju odkloni.

Dr. Vošnjak opomni, da občine, ki malo davkov plačujejo, nakladajo velike doklade in tako zadolžujejo za pozne čase. Zato nasvetu, da se deželnemu odboru naroči, da občine opozori, naj ne pričenjajo stavb šol čez svoje denarne sile in prosi kranjsko hranilnico, naj bi zopet dajala podporo za za zgradbo novih šolskih poslopij kakor pred leti.

Poslanec Hribar ima dostaviti nekoliko opazek k finančnega odseka drugemu nasvetu, ki se tiče povabila na kranjsko hranilnico, naj bi ona zopet dala onih 6000 gold. prineska za zgradbo novih šol. Ker je kranjska hranilnica javen zavod, zaradi tega se sme njeno poslovanje tudi javno kritikovati. (Dr. Schaffer kliče: „Das ist nicht richtig, die krainische Sparkasse ist ein Privatinstitut; ja wirklich ganz privat!). Kranjska hranilnica ima gotovo v prvi vrsti dolžnost podpirati kulturne namene slovenskega naroda, kajti v njo so se in se še stekajo v prvi vrsti prihranki slovenskega ljudstva in to v ogromni večini. Da bi kranjska hranilnica podpirala kulturne namene slovenskega naroda, trebalo bi najprvo, da podpira slovensko šolstvo. A tega ne stori, ona podpira le šolstvo, katero se ne naslanja na večino slovenskega naroda na Kranjskem, podpira le manjšino in tako daje nemški šulferajnski šoli v Ljubljani že tri leta izredno veliko podporo v zadnjem letu 1888 celo 8093 gld. 80 kr., kakor je vidno iz računskih izkazov kranjske hranilnice, dasi nemške šulferajnske šole prav nič treba ni, ker nemška šola, katero je mesto po vladnem nalogu ustanovilo, potrebam takozvanih Ljubljanskih Nemcev popolnoma zadostuje. O delovanju nemškega šulferajna neče poslanec Hribar govoriti, njegovo delovanje je itak obče znano. A vprašati treba, kako je mogla kranjska hranilnica, sklicevaje se na kneza Liechtensteina šolski predlog, odrekati vsako podporo za slovensko šolstvo? Da se je ta predlog tudi vsprejel, narodna šola bi ostala le šola slovenskega naroda in to podpirati ima dolžnost kranjska hranilnica iz premoženja rezervnega zaklada, katerega je znosil njej v oskrb v prvi vrsti slovenski in to kmetijski narod. No pa, gospodje hranilnični, naj bodo sedaj zadovoljni z moralnim uspehom, saj je knez Liechtenstein odstopil in malo je upanja, da bi zmagala načela, katera je on označil v svojem predlogu. Demonstrirali so torej hranilnični gospodje, sedaj pa naj gledajo, da bodo, ko delé podpore, tudi luč in senco v pravem razmerju za kranjske šole razdelili, da ne bodo obsipali maloštevilnega Kočevja s preobilnimi darovi, mesta, katero ima svojo lastno hranilnico, v kranjski hranilnici jako malo ali pa nič in da bodo skrbeli za omiko slovenskega naroda, za katero doslej zares skoro ničesar storili niso. V obče pa podpira govornik predlog finančnega odseka, da se hranilnica kranjska zopet povabi, donášati za šolske stavbe.

Dr. Schaffer pravi, da je bil iznenadjen o tej kritiki delovanja kranjske hranilnice in boče le popraviti trditev, da bi bila kranjska hranilnica javen zavod, ona je čisto privatna. (Klici: Ni res! Smeh.) V obče pa trdi dr. Schaffer, da kranjska hranilnica v dosti obilnej meri podpira slovensko šolstvo, nego nemško. (Smeh.)

Poslanec dr. Ivan Tavčar izjavlja, da se nikakor in nikdar ne bode postavil na stališče finančnega odseka, da bi beračil pri kranjski hranilnici za onih 6000 gld. za podporo zgradb novih šolskih poslopij. Že to ni bilo umestno, da ne rabi ostrejšega izraza, da se je takorekoč dežela prisilila, ako dá kranjska hranilnica za nove šolske zgradbe 6000 gld., da jih mora dati tudi dežela. In ko je prišla le prva prilika, Liechtensteinov šolski predlog, škartirala je kranjska hranilnica za njena denarna sredstva res beraški donesek za zgradbo novih šolskih poslopij, kar zaslučuje najostrejšo kritiko. Kranjska hranilnica ni počakala, se li bode kneza Liechtensteina šolski predlog tudi vsprejel, da si je vedela, da je breznpnen in da bi ga nobena pametna državno-zborska večina vsprejeti ne mogla! Ali kranjske hranilnice administracija uganja le nemško politiko, in v to jej služi ravno zavod kranjske hranilnice, ki je nemšk političen zavod „par excellence“. Govornik dr. Tavčar se izreče, da je proti dostojanstvu deželnega zbora kranjskega da bi pri kranjski hranilnici moledval za svoto 6000 gld., marveč je treba omenjeno korporacijo učiti respektu proti deželnemu zastopu kranjskemu in kranjsko hranilnico privaditi na maniro, katero je vrhovnemu zastopu dežele dolžna. Govornik z odločnim glasom izjavlja, da je povedal brez ozira na desno ali levo stran deželnega zbora, kako se ima kranjska hranilnica obnašati proti deželnemu zastopu kranjskemu s svojimi 6000 gld., pa če jih neče dati za šolske gradnje, naj stori kar hoče!

Poslanec Luckmann pravi, da je njegova najgorkeja želja, da bi kranjska hranilnica ne izvedela, kako se danes o njej govori. Politično društvo kranjska hranilnica ni, a trn v očeh njenim nasprotnikom je le, da deluje in podpira nemško vzgojevanje in nemško omiko, to pa le v interesu kranjskega prebivalstva in dežele, kateri je nemški jezik potreben, pa v interesu Avstrije, ki potrebuje jednoličnega nemškega jezika.

Poročevalec dr. Vošnjak ni mislil, da se bode unela o nasvetovani resoluciji finančnega odseka tako burna debata. Nasvet povabiti kranjsko hranilnico zopet k prinosom za šolske zgradbe stavil se je le, ker deželni zaklad ne zmaga večjih prineskov v ta namen. Ako ne dovoli hranilnica kranjska podpore, no potem si bode dežela in občine same morale pomagati, a misli govornik, da si bode hranilnica kranjska s takim postopanjem sama največ škodovala. Trditev, da bi bila hranilnica kranjska privaten zavod, pa nikakorni osnovana. Hranilnice kot javni zavodi imajo tako velikanske privilegije, kakršnih noben privatni denarni zavod v Avstriji. Privatna je kranjska hranilnica res, pa le v tem oziru, da se udje društva nadomestujejo zgolj iz svojih (nemških) krogov, kar je vsekakor jednostransko stališče in kar kranjski hranilnici v teku časa gotovo ne bode koristilo. Sploh pa vzdržuje predloge finančnega odseka, ki se pri glasovanju tudi vsprejmo.

Proti prošnji na hranilnico kranjsko glasujeta poslanca dr. Tavčar in Gorup.

Dr. Vošnjak poroča v imenu finančnega odseka o prošnji Frana Majdiča, diplomovanega živinozdravnika, ki se hoče naseliti v Logatci, in nasvetuje, ker je v tem kraju posebno tudi z ozirom na Vrhniko, živinozdravnik jako potreben, da se mu dovoli za l. 1890, podpore 200 gld. kar obvelja.

Poslanec Višnikar poroča v imenu finančnega odseka o deželno-kulturnega zaklada proračunu za l. 1890. in o računskem sklepu za l. 1888. Proračun kaže potrebščine 4520 gld. (mej isto: 2400 gld. za šolo na Grmu, za deželno-kulturne namene 2100 gld.) Zaklada preračunjena na 4520 gl. mej istimi globe za gojzdne prestopke in poljske

poškodbe: 2000 gld; za lovske liste 2500 gld. Računski sklep za l. 1888. kaže stroškov 4530 gld., pokritja pa je bilo le 3960 gld. 66½ kr., primank-laja torej 569 gld 33½ kr., ki se ima pokriti iz deželnega zaklada. Po razkazu se je l. 1888. političnim oblastvom na Kranjskem razdalo 1940 lovskih listov, katerih se je tistim, ki imajo lovsko pravico prodalo 745 a 3 gld. = 2235 gld. zapri-seženemu nadzornemu lovskemu osebju dalo se jih je brezplačno 872, in ostalih 323 se je kot nepo-rabljene tiskovine vrnilo deželnemu odboru. Čista imovina zaklada znaša koncem l. 1888 svoto 3048 gl. 55½ kr. in se je pomnožila za 223 gld. 30½ kr.

Proračun, računski sklep in razkaz skupne imovine se odobre.

Poročevalec meni, da ko bi se strogo postopalo in bi vsak, kdor hodi na lov, si moral kupiti lovski listek, bi se pod to rubriko dosti več dohodkov doseglo. Tudi priporoča resolucijo, naj gleda deželna vlada na to, da se najstrožje izvršuje deželna postava z dne 17. junija, 1870 glede uničevanja belina, broščev in gosenic, tudi zakon za varstvo ptičev, postava za zatiranje predenice in družega plevela.

Poslanec Hribar podpira to resolucijo in misli, da bi se moglo mnogo storiti, ko bi se šolska mladina povsod nagajala za uničevanje belinov, kar se je dobro obneslo lansko leto. Pač žalostno je bilo letos na Kranjskem, ko so bila sadna drevesa v maji tako suha, kakor po zimi. Tu bi morale politične gosposke storiti svojo dolžnost, opozarjati županstva na postave in se obračati s posebnimi pismi do častite duhovščine, da poučuje kmetovalce. Ker bi pa to ne imelo uspeha, tam morale bi politične gosposke postopati z vso strogostjo, a seveda zato nimajo časa, za druge malo-stne stvari, njim je dosti več brige.

Ko je letos par občin imenovalo biskupa Strossmayerja častnim občanom, kar škripalo je po pisarnah okrajnih glavarstev samih protokolov, ki so se spisavali o tej zadevi, češ, da so občine svoj delokrog prekoračile, a za izvrševanje koristnih po-stav se okrajna glavarstva ne brigajo. Torej priporoča vladi strožje postopati.

Deželni predsednik baron Winkler pravi, da neso politična oblastva, ampak občine krive, da se postave ne izvršujejo, torej okrajna glavarstva neso zaslužila nikake graje. Kar se pa tiče častnih diplomov škofa Strossmayerja, storila so politična oblastva le svojo dolžnost.

Poslanec Hribar odvrne, da, če vlada ve storiti v jedni zadevi svojo dolžnost, naj isto stori tudi v drugi važnejši.

Potem se resolucija vsprejme in seja sklene.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. oktobra.

V koroškem deželnem zboru je poslanec Hock stavil predlog, da bi se z deželnimi noyici podpiralo snovanje posojilnic in posojilnicam dovo-ljevala tudi posejila iz deželnega zaklada. Ta pred-log sam na sebi je hvalevreden, tudi utegne kori-stiti nekaterim krajem na Koroškem, ako bode vsprejet. Slovenskim kmetom pa ne bode hasnil, ker ni misliti, da bi nemški deželni odbor podpiral slovenske posojilnice. V narodnem oziru utegnejo celo Nemci s pomočjo posojilnic delati ovire. Kdo ve, če z deželno pomočjo ne osnujejo na sloven-skem Koroškem kake posojilnice, katera bode pa kmalu prava pošpeševateljica germanizacije. Posojilnica, ki bi dobivala kake podpore od dežele, bi morala delati za ponemčenje, ter bi skušala kolikor je moč kmetov zaplesti v svoje mreže, da bi potem pritiskala nanje ob volitvah.

Državnozborni odsek za pretresovanje kazenskega zakona bode baje že do božiča končal svoje delo, ker se bode v drugem branji posveto-val le o onih paragrafi, pri katerih so se predla-gale kake premembe.

Ministerske konference na Dunaji posvetovali so se tudi o nekaterih premembah in-strukcij za konzulska sodišča. Da sedaj so to so-dišča z Ogri jednako postapala kakor z avstrijskimi državljani, kar seveda je bodlo v oči Madjare, ki hočejo biti kolikor se da nezavisni od Avstrije. Na-dalje so se ministri razgovarjali o premembi po-godbe z Rumunijo zastran vzajemnega pravnega varstva in o tem, da je Rumunija že voljnija skle-pati trgovsko pogodbo z Avstro-Ogersko, da bi torej morda bilo umestno začeti z nova pogajanja.

Vnanje države.

Vojno sodišče v Toulousi na Francoskem je obsodilo seržanta Maquisa k deportaciji in izgubi sarže, ker je bil grofu Moltku za 500 frankov

ponudil jedno francosko patrono. Patrone pa še ni bil odposlal, ker so ga poprej bili prijeli.

V mnogih premogovnikih v Belgiji in Fran-ciji ustavili so delavci delo. Oblastva so pomno-žile v dotičnih krajih vojaščino, da vzdržava red. V nekaterih premogovnikih dovolili so delavcem že za 25 % zvišati mezdo, a delavci zahtevajo 50 %.

Umrli je portugalski kralj Ludovit v 51. letu. Vladoval je od 1861. leta. Pod njegovo vlado se je dežela jako povzdignila. Njegov naslednik bode vojvoda Braganski in se bode imenoval Karol I. Ta je najstarejši sin pokojnega kralja ter je bil porojen dne 28. septembra 1863. leta.

Domače stvari.

— (Odlikovanje.) Dr. J. Mrhal, bivši ravnatelj tukajšnje velike realke, sedaj v blaznici v Feldbofu, dobil je povodom svojega umirovljenja viteški križ Fran Josipovega reda.

— (V deželnem zboru hrvatskem) stavili so dr. Erazem Barčič in drugovi predlog: Zbor sklene, da se cesarju predloži adresa, v kateri ponavljajoč postulat hrvatskega naroda, utemeljen na njegovem državnem in narodnem pravu, da se kraljevina Dalmacija združi s kraljevi-nama Hrvatsko in Slavonijo, prosi, da bi Nj. velečastvo blagoizvolilo pozvati dalmatinski zbor, da iz svoje srede izbere in odpošlje 12 članov, ki bodo z istobrojnimi odsekom hrvatskega zbora spo-razumno določili način tega združenja. Ta predlog izročil se je odboru „ad hoc“, obstoječemu iz 11 članov.

— („Brusa“) včeraj izišlo 20. številko je c kr. državno pravdnštvo zaplenilo in sicer zaradi zelo obširnega dopisa iz Poddrage. Uredništvo „Brusovo“ nas je naprosilo objaviti, da bodo naroč-niki v bodoči številki primerno odškodovani.

— (Slovensko gledališče.) Za uvod imeli smo včeraj že večkrat igrano, po dr. K. Blei-weisu poslovenjeno burko „Ne kliči vraga!“, v kateri sta glavni ulogi g. Borštnik-Zvonar jeva in g. Borštnik izvrstno igrala. V stranskih ulogah sta gospodična Slavčeva in g. Lovšin povoljno sodelovala. Gospodična Slavčeva je pri-jetna prikazen in upamo jo videti kdaj v večjih ulogah. — Druga igra bila je novost: veseloigra „Ministrovo pismo“, katero je spisal gospod dr. J. Vošnjak. Priznavati moramo, da je gospod dr. Vošnjak na dramatičnem polji izredno plodovit, kajti podal nam je letos že tretjo izvirno igro, katerih vsaka je imela prav dober uspeh. V igri „Ministrovo pismo“ je hipohondrični svetovalec Dre-mota jako dobro risan, tudi dr. Potokar, soproga Ana in hčerka Klara so nam po godu, sluga Matevž pa je pravi tip domišljavega, požrešnega in vedno vmes klepetajočega sluga, le Bogomil Pravdič nam ni po volji. Naravno je, da si izprosi od svetovalca Dremote priporočilno pismo na nekdanjega sošolca, sedanjega ministra, akoravno celó zaljubljena Klara ne odobrava tacega koraka, a da Pravdič falsifikuje inistrov odgovor, to naposled vzbuja nevoljo in zato ne čutimo pristnega zadoščenja, ki čujemo nje-govo imenovanje notarjem, niti tedaj ko dobi Klara. Sicer pa se je igra jako gladko igrala in je občin-stvu zelo prijala. Svetnika Dremota je g. Sršen jako vrlo pogodil in sluga Matevž (g. Perdan) bil je poln dovtipov in šaljivih opazek. Gg. Da-nilo in Slavko (dr. Potokar in Pravdič) sta svoji ulogi, kakor navadno, povsem dobro rešila. Isto velja o gospodičnah: Nigrinovi, Gostičevi in Slavčevi. „Ministrovo pismo“ ostalo bode na slovenskem repertoarji, ne samo v Ljubljani, ampak tudi na manjših odrih, za katere je jako prikladno.

— (Nadzornika „Zaveze kranjskih požarnih bramb“) odpotovala sta na Dolenjsko, da po deželnega odbora naročilu pregledata vsa gasilna društva, tudi ona, ki še neso v „Zavezi“ in potem poročata o stanji in potrebah. Na podlagi tega poročila bode deželni odbor delil gasilnim dru-štvom primerne podpore iz dotičnega zaklada.

— (Zavarovalno društvo „Azienda“) ki ima po Slovenskem mnogo zavarovancev, je pre-nehalo, to je, preneslo je vse svoje zavarovance k „Feniksu“. Nasledek tega spojenja je ta, da se od-strani „Azienda“ dosedanji zastop v Ljubljani in da bode „Feniks“ ov glavni zastop v nemškem Gradci. Izvestno vodi društvo „Feniks“ ista po-litika, ki snuje nam pogubno društvo „Südmark“, zato nečejo na Slovenskem imeti glavnega zastopa. Ne gledé na to, da zavarovancem ni vse jedno, kje in pri kom je kdo zavarovan,

vzbujalo bode tudi to nevoljo, da se je glavni zastop odstranil iz Ljubljane in društvo bode kmalu čutilo neizogibne posledice tega koraka. Sicer je v Ljubljani le jeden glas, da se je vodstvo „Aziende“ pri priliki pokazalo zelo nekulantno, kajti svo-jega glavnega zastopnika gosp. Prosenca je brez uzroka in brezozirno pripravilo ob ves plod njego-vega večletnega neumornega delovanja.

— (Vreme) je skrajno neugodno. Nepre-stano lije dež in vode naraščajo. Ljubljana je zopet jako velika in barjani so izvestno zopet pod vodo. Gradašica je izredno velika in stopa čez bre-gove, da so morali na Viči iz nižje ležečih hlevov živino odpraviti. Tudi struge vseh drugih potokov in rek so polne in gotovo bomo čuli vesti o po-vodnjih in škodah.

— (Barje) je zopet preplavljeno, vse ceste so večinoma pod vodo. V Lipah je voda že stopila v hiše. Letos tare barjane silna beda. Kaj bode po zimi, ko ni pridelkov, ko ni hrane za ljudi, niti krme za živino?

— (V Cerkljah na Gorenjskem) usta-novila se je včeraj podružnica „družbe sv. Ci-rila in Metoda“, katerej je pristopilo takoj 9 ustanovnikov, 19 letnikov in 17 podpornikov. Glavna zasluga za ustanovitev te ravno za Cerkljansko župo tako važne podružnice gre gospodu Jakobu R. Hočevanju, čegar požrtvovalno narodno delovanje za njegovega bivanja na Koroškem je vsem v dobrem spominu. Pri ustanovitvi zastopal je glavno družbo član vodstva gosp. Ivan Hribar; s svojo navzoč-nostjo pa so zborovanje počastili razen domače du-hovne in posvetne gospode mnogi odlični gostje iz Kranja. Tudi slavnoznani kvartet Ljubljanski (go-spodje Pribil, Štamcar, Pelan in Dečman) prišel je z izbornim svojim petjem povelečevat ustanovno slavnost.

— (O javnih vrtih in nasadih.) „Gra-zer Tagespost“ z dne 18. oktobra 1889 št. 288 ima pod naslovom „Schutz des öffentlichen Gutes“ naslednjo notico: „Nahaja se še vedno mnogo ljudi, ki imajo glede javnih vrtov jako čudne lastninske pojme. Mej tem, ko bi brez dvoma priznali, da je prilastenje cvetlic ali rastlin iz pri-vatnega vrta tatvina, nimajo nikakega pomisleka, javne vrte na nesramni način oropati, ter ne pomislijo, da je tatvina na odprtej javnej po-sesti tem bolj kaznjiva.“ Potem je povedano, da je neko dobro opravljeno žensko, ki je na Graškem Gradu (Schlossberg) natrganega bršlina nesla domu, policija prijela. Mnogokrat smo že brali v Graški „Tagespošti“, da tam trganje cvetlic in rastlin v javnih parkih in nasadih zmatrajo za tat-vino in to dejanje tudi po tem kaznujejo. Kaj pa tu v Ljubljani?

— (Za lovce.) V mestnem logu Ljubljan-skem ustrelil je včeraj g. B. precej veliko divjo mačko. — Pred nekoliko dnevi pa je uradnik g. B. blizu opekarne gg. Kneza in Zupančiča v Trnovem listcu s palico ubil.

— (S Krškega) se nam piše: Dne 10. t. m jela je ob ½11 uri po noči goreti nova Janeževa ledenica v tistem kotu, kjer je že poprej dvakrat gorelo. „Krška gasilna straža“ je bila precej na mestu, za njo je tudi kaj kmalu prišla na pomoč še „Videmska“. Delali sta prav pridno in ogenj omejili na goreče poslopje, ki je le na pol zgorelo. Posestnika Štanzerja parna je komaj za meter na-razen — in vender so jo oteli. Iz tega je razvidno s kako pridnostjo sta delovali obe imenovani ga-silni društvi. Slava jima — oziroma obema načelnikoma! Domačine pa opozarjamo, da bi to koristno društvo boljše podpirali, kakor do sedaj, kajti, ta slučaj jim zopet kaže očitno, da ako bi požar nastal v sredini mesta in ob vetrovnem vre-menu, preti nevarnost celemu mestu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 21. oktobra. V klubu li-beralne stranke je Fejervary na kratko pove-dal odgovor na interpelacijo v zadevi zastav v Monoru, rekoč, da ima službovnik za de-želno brambo biti tak, kakršen službovnik za vkupno vojsko. Ker poslednji od 1881. leta zaukazuje desetero različnih signalnih zastav, mej njimi kot poveljnikovo signalno znamenje črnožolto zastavo, so te zastavi tudi signalni znaki honvedske vojske. Nihče ne misli rušiti pravice in čustva madjarskega naroda, česar se baš sedaj lahko vsak prepriča. — Vsi čas-niki pozdravljajo najvišje ročno pismo kot nov

dokaz pravega konstitucionalnega mišljenja vladarjevega. „Pester Lloyd“ piše, da se sedaj, ko so težave zaradi naslova srečno odpravljene, vprašanje glede vojske lahko v miru pusti. „Pesti Hirlap“ izraža prepričanje, da bode odslej ogerska družba opuščala politiko občutljivostij in škodljivega razburjanja zaradi malenkostnih zadev.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 19. oktobra.

V Trstu: 76, 10, 8, 41, 42.
V Linci: 36, 78, 37, 63, 22.

Tuji:

17. oktobra.

Pri Slonu: Kirchner, Likoser, Schwab in Hofelen z Dunaja. — Eröhl iz Wohlen. — Cosulich iz Opatije. — Just iz Brna. — Dimnik iz Postojne. — Levarčič iz Sela. Lustig iz Prage.

Pri Mališči: Meisner, Sirk, Oser, Bernarni in Stein z Dunaja. — Salzer, Selemba iz Trsta. — Beuer in Reichenberg.

Pri avstrijskem cesarji: Frey iz Trebnjega. — Rosenfeld z Dunaja.

Pri Jušnem kolodvoru: Leutner z Dunaja. — Röthel iz Kopačnice.

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. oktobra t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špoh poven, kgr.	gl. kr.
Rež,	4 66	Surovo maslo,	90
Jecmen,	4 33	Jajce, jedno,	24
Oves,	3	Mleko, liter,	8
Ajda,	5 30	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 66	Telečje	56
Koruza,	5	Svinjsko	54
Krompir,	2 67	Koštrunovo	32
Leča,	12	Pišaneč	35
Grah,	13	Golob	15
Fižol,	10	Seno, 100 kilo	214
Maslo, kgr.	1	Slama,	238
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	710
Špoh frišen	56	„ mehka, 4	430

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
19. okt.	7. zjutraj	728.3 mm.	6-8° C	sl. svz.	obl.	19.50 mm.
	2. popol.	728.1 mm.	14-6° C	sl. jz.	d. jas.	
	9. zvečer	729.4 mm.	11-2° C	sl. jz.	obl.	dežja.
20. okt.	7. zjutraj	729.7 mm.	10-0° C	sl. zah.	dež.	39.10 mm.
	2. popol.	728.8 mm.	13-6° C	sl. vzh.	dež.	
	9. zvečer	727.4 mm.	12-2° C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 10-9° in 11-9°, jednaka in 1-1° nad normalom.

Cena zvezku 60 kr., eleg. vez. 1 gld.

JURČIČ-EVI ZBRANI SPISI.

Ravnokar je izšel in se dobiva v

„NARODNI TISKARNI“

VIII. zvezek

Jurčič-evih zbranih spisov.

Vsebinska:

Cvet in sad.

Izviran roman. („Slovenska knjižnica“ 1877.)

Bela ruta, bel denar.

Povest. (Slovenski Narod 1874.)

Zvezek stane 60 kr., elegantno vezan 1 gld. — Pri vnanjih naročilih velja poštna za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr. — Dijaki dobivajo Jurčič-eve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročijo skupno najmanj 10 izvodov.

Dunajska borza

dné 21 oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 84.95	gld. 85.70
Srebrna renta	85.45	86
Zlata renta	110.25	109.65
5% marčna renta	100	100.25
Akcije narodne banke	922	919
Kreditne akcije	307.25	307.25
London	119.35	119.25
Srebro	—	—
Napol.	9.47 1/2	9.50
C. kr. cekini	5.68	5.67
Nemške marke	58.42 1/2	58.42 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 132	gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177
Ogerska zlata renta 4%	100	55
Ogerska papirna renta 5%	96	50
5% štaterske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 122	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—
Kreditne srečke	100 gld. 182	75
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	143
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	229	25

500 mark v zlatu.

če Grollich-ova obrazna oróme (Crème Grollich) ne odpravi vseh nečistosti kože, kakor: peg, ogre, ogorelosti itd. ter naredi polti svetlo bele in mladinsko čiste. — Ni nikako barvilo (Schminke). — Cena 60 kr. — Glavno razpošiljalnico ima J. Grollich v Brnu (Moravsko). — V Ljubljani ima zalogo Ed. Mahr, parfumer. (818-2)

Prstni

zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Kloster-neuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepčilo za slabotne, bolne, okrevajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodcu izvrstno upliva. V 1/2 in 1/2, originalnih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko

ŠPANJSKE VELETRGOVINE Z VINOM

VINADOR

DUNAJ HAMBURG

po originalnih cenah a gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche 1/2, steklenice gld. 2.—, 1/2, steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina inozemska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trnkoczy, lekar, Ludovik Grečel, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates, Anton Stacul, prodajalec delikates, Josip Buzoli ni, prodajalec delikates, Jeglič & Leskovic, trgovca, Rudolf Kirbisch, sladničar. — V Kranju: pri gosp. Fran Dolenz, trgovcu specerijskega blaga. — V Luki: pri gospodu Jurij Deisinger, trgovcu specerijskega blaga. — Na Bledu: Oto Wölfling, prodajalec delikates. (452-7)

Po kozarcih se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljubljani v restavraciji v hotelu „pri Slonu“, v kazinske kavarne in v kavarni „Evropa“.

Na znamko „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem more jamčiti za absolutno pristnost in popolno dobroto.

Prodajalnica z mešanim blagom in gostilna

se dá v najem na lepem kraju pri cesti sraven rudokopa na Kranjskem. Za prevzetje blaga je potreba 800 do 1000 gld. — Več se izve pri gosp. Antonu Čop-u, Loke pri Zagorji za Savo. (894-1)

Proda se

iz proste roke po zmerni ceni

hiša

z nadstropjem, v sredi vasi Borovnice (pri farni cerkvi, nasproti učiteljskemu domu in občinski pisarni). Hiša je kaj pripravna bodisi za gostilno ali prodajalnico, vinsko trgovino, mesarijo ali kako drugo obrt. Prostoren, suh, obokan živinski blev bi se spremenil z majhnimi troški in izvrsten magacin ali vinsko klet, ali del hleva v ledenico.

Natančneje se poizve pri Ivanu Drašler-jl, posestniku v Borovnici. (826-3)

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačo pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanji slasti do jedij, slabem želodcu, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranj, preobloženji želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da se pristne, mora vsaka steklenica imeti rudo zavite z gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici, opomniti je, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranjih in zabasanjih, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena skatljici 20 kr., zvitku a 6 skatljici gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poštnina prosto 1 zvitok gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsake steklenici.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Svoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccareich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Rolek; — v Novem mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek. (798-3)

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
o. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 16. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje o. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).

Vse pisma, naročila in reklamacije pošiljati je o. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 5.

Z l. 1889. nastopi „KMETOVALEC“ VI. letnik. „KMETOVALEC“ je edini večji gospodarski list in ob enem najcenejši, zato ni čuda, ako je med najbolj razširjenimi slovenskimi listi. V l. 1888. prinesel je „KMETOVALEC“ na 212 straneh velike oblike 80 večih in 105 manjših gospodarskih in sicer poljedelskih, živinarskih, vinarskih in gozdnarskih člankov, nad 135 splošno zanimivih odgovorov na gospodarska vprašanja, katera so stali naročniki uredništva, blizu 175 gospodarskih novic i. t. d. To berilo razjasnjevalo je 50 podob. „VETNAR“ je poseben vrtnarski strokovni list, katerega dobivajo naročniki „KMETOVALCA“ zastonj. „VETNAR“ je prinesel l. 1888. na 96 straneh velike osmerke 85 večih in 78 manjših sadjarskih in vrtnarskih člankov ter blizu 70 podob. — Berilo v „KMETOVALCU“ in „VETNARJU“ je danes za naprednega kmetovalca tako važno, da ne sme biti slovenskega gospodarja brez teh koristnih listov. — „KMETOVALEC“ s prilogo „VETNAR“ stoji na leto 2 gld., gg. učitelji plačajo pa le polovico. Udje o. kr. kmetijske družbe dobivajo „KMETOVALEC“ zastonj. — Naročila sprejema o. kr. kmetijska družba v Ljubljani, v Salendrovih ulicah št. 5. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobijo vse izšle številke. (874-11)